

Nr 99

Av herr **Olsson, Johan, m. fl.**, om ändrade avskrivningsregler för byggnad som ingår i jordbruk eller rörelse.

(Lika lydande med motion nr 132 i Andra kammaren)

De avskrivningsregler som för närvarande gäller beträffande byggnader, som ingår i rörelse eller jordbruk, är inte tillfredsställande utformade. Den verkliga värdeminskningen och den tillåtna avskrivningen överensstämmer inte i tiden. Även sett på byggnadernas totala livslängd uppstår ofta betydande differenser, då avskrivningstiden i allmänhet är för lång i förhållande till anläggningarnas ekonomiska livslängd.

De anläggningstillgångar som det här är fråga om i såväl industri som jordbruk har en värdeminskning utveckling som i mycket överensstämmer med den för maskiner och inventarier, även om det endast är i undantagsfall som initialvärdeminskningen är lika accentuerad. För industribyggnader medges endast i undantagsfall högre avdrag än 3 % å anskaffningsvärdet för stenbyggnader och 4 % för träbyggnader. Å jordbrukets driftsbyggnader medges i allmänhet ett värdeminskningssavdrag med endast 1,5 % av byggnadens värde. Dessa regler kan inte anses ge ett rättvist resultat.

Det är otvivelaktigt så att användningssättet för byggnader tillhörande industri och jordbruk snabbt skiftar. Genom den forcerade strukturomvandling som kännetecknar näringslivet inträffar ofta stora värdeminskningar på kort tid. Den snabba anpassning som numera fordras till en ny konkurrenssituation och som också är önskvärd bromsas genom de nuvarande avskrivningsreglerna. Om valet i en viss situation står mellan nybyggnad och upprustning av det gamla byggnadsbeståndet, kan mycket väl de begränsade avskrivningsmöjligheterna i stället för rationella företagsekonomiska överväganden bli avgörande för lösningen.

Det är enligt vår mening nödvändigt, att nuvarande avskrivningsmetod med enhetlig årlig avskrivningsprocent ersättes med en metod, som medger högre initialavskrivning. Det kan i sammanhanget erinras om att i Norge tillämpas ett system, som möjliggör initialavskrivning å byggnader med 12 %.

Frågan om införande av rätt till högre initialavskrivning å byggnader i jordbruk och rörelse behandlades senast av 1966 års riksdag. Bevillningsutskottet uttalade då, att den nu tillämpade avskrivningsmetoden inte återspeglar den faktiska minskningen av en byggnads värde. Införande

av regler, som medger högre initialavskrivning på byggnader i jordbruk och i rörelse, framstod därför enligt utskottets mening som önskvärt. Avskrivningsreglerna borde emellertid, ansåg utskottet, i första hand prövas av företagsskatteutredningen. Riksdagen godtog vad bevillningsutskottet sålunda anfört.

Vi vill i sammanhanget också erinra om att jordbruksutredningen i sitt i fjol avgivna huvudbetänkande bl. a. framhållit, att avskrivningsregler, anknutna till den ekonomiska livslängden av ifrågavarande investeringar, skulle få en rationaliseringsbefrämjande verkan för jordbruket. Frågan om högre initialavskrivning upptogs dock inte i jordbruksutredningens förslag.

Enligt riksdagsberättelsen kan företagsskatteutredningen beräknas avlämna delbetänkande under innevarande år angående ändrade avskrivningsregler m. m. beträffande fast egendom. Det skall givetvis hälsas med tillfredsställelse att frågan avancerat så långt att avgörande beslut snart kan fattas. Det är enligt vår mening angeläget, att detta avgörande kommer till stånd senast vid 1968 års riksdag. Skäl härför är såväl det för jordbruket speciella läget med från hösten 1967 nya riktlinjer för jordbrukspolitiken som över huvud taget den skärpta konkurrenssituationen för vårt näringsliv.

Naturligtvis kan vi inte nu bedöma vilken utformning företagsskatteutredningens förslag kan komma att få i här berörda avseende. Regeringens direktiv till utredningen ger härvidlag inte någon ledning. Såsom framhållits har bevillningsutskottet lämnat förord för systemet med högre initialavskrivning. Jordbruksutredningens syn på frågan var, såsom också framgått, delvis annorlunda. Vi finner det angeläget, att riksdagen nu genom skrivelse till Kungl. Maj:t söker garantera, att regler som medger högre initialavskrivning på byggnader i jordbruk och i rörelse kan beslutas av riksdagen senast 1968.

Med stöd av vad ovan anförts får vi hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhänga om framläggande av förslag senast till 1968 års riksdag om sådana bestämmelser i beskattningssystemet, att högre initialavskrivning medges på byggnader i jordbruk och i rörelse, i enlighet med vad i motionen har anförts.

Stockholm den 19 januari 1967

Johan A. Olsson (cp)

Stig Stefanson (fp)

Holge Ottosson (h)

T. V. Mattsson (cp)